

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 288/2024
19.03.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Мирјане Андријашевић, председника већа, Иване Рађеновић и Владиславе Милићевић, чланова већа, у парници тужиоца АА из села ..., Општина ..., чији је пуномоћник Драган Давитков, адвокат из ..., против туженог Предузеће за производњу, услуге, промет, експорт-импорт „ИНАК“ д.о.о. Босилеград, ради поништаја решења о отказу уговора о раду, одлучујући о ревизији тужиоца, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 2728/2023 од 07.09.2023. године, у седници већа одржаној 19.03.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 2728/2023 од 07.09.2023. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Сурудлици, Судска јединица Босилеград П1 82/2020 од 05.04.2023. године, у ставу првом изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца АА којим је тражио да се ништи као незаконито решење туженог о отказу од 08.06.2020. године, као неоснован. У ставу другом изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се тужени да му на име накнаде штете због доношења незаконитог решења и престанка радног односа исплати износ од шест месечних зарада, односно укупан износ од 182.202,00 динара са законском затезном каматом од 05.04.2023. године до коначне исплате, као неоснован. У ставу трећем изреке, обавезан је тужилац да на име трошкова парничног поступка плати износ од 52.500,00 динара са законском затезном каматом од извршности одлуке о трошковима до коначне исплате.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 2728/2023 од 07.09.2023. године одбијена је као неоснована жалба тужиоца и потврђена пресуда Основног суда у Сурудлици, Судска јединица Босилеград П1 82/2020 од 05.04.2023. године.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни суд је испитао побијану пресуду на основу члана 408. у вези члана 441. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 72/11... 10/23) и утврдио да је ревизија неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је засновао радни однос код туженог на одређено време, почев од 20.03.2020. године до 19.03.2021. године, на радном месту „...“. Тужени је дана 08.06.2020. године донео решење којим је тужиоцу отказан уговор о раду због неоправданог изостанка са рада и кршења радне обавезе. У побијаном решењу је наведено да запослени није долазио на посао почев од 19.05.2020. године до 27.05.2020. године, при чему свој изостанак није оправдао достављањем потврде о привременој спречености за рад. На описани начин, тужилац је извршио повреду радне обавезе из члана 179. став 2. тачка 5. и став 3. тачка 2. Закона о раду, као и одредбе члана 75. став 2. тачка 6. Правилника о раду туженог. Пре доношења решења тужени је тужиоцу доставио упозорење о постојању разлога за отказ уговора о раду и истом оставио рок од 8 дана ради изјашњења на наводе из упозорења. Налазом и мишљењем вештака финансијске струке извршен је обрачун исплаћених и неисплаћених, односно мање исплаћених зарада тужиоцу у периоду од 01.03.2020. године до 08.06.2020. године.

Нижестепени судови су закључили да тужбени захтев тужиоца није основан јер је тужени тужиоцу доставио упозорење о постојању разлога за отказ уговора о раду, које је тужилац лично примио, након чега је тужени донео решење о отказу уговора о раду које садржи све чињенице које формирају отказни разлог.

Код овако утврђеног чињеничног стања, правилно су нижестепени судови применили материјално право када су одбили тужбени захтев тужиоца.

Одредбом члана 179. став 2. тачка 5. Закона о раду („Службени гласник РС“, бр. 24/2005... 75/2014), прописано је да послодавац може да откаже уговор о раду запосленом који својом кривицом учини повреду радне обавезе, и ако учини другу повреду радне обавезе утврђену општим актом, односно уговором о раду.

Одредбом члана 179. став 3. тачка 2. истог закона, прописано је да послодавац може да откаже уговор о раду запосленом, који непоштује радну дисциплину и то ако не достави потврду о привременој спречености за раду у смислу члана 103. овог закона.

Одредбом члана 103. став 1. Закона о раду, прописано је да је запослени дужан да, најкасније у року од три дана од дана наступања привремене спречености за рад у смислу прописа о здравственом осигурању, о томе достави послодавцу потврду лекара која садржи и време очекиване спречености за рад.

Закљученим уговором о раду између тужиоца и туженог од 20.03.2020. године прописано је да послодавац може отказати уговор о раду запосленом, и поред осталог,

уколико запослени неоправдано узастопно изостаје са рада три радна дана, или неоправдано изостаје са рада највише пет радних дана са прекидима у току 12 месеци.

Одредбом члана 180. истог закона, прописано је да је послодавац дужан пре отказа уговора о раду у случају из члана 179. став 2. и 3. овог закона запосленог писаним путем упозори на постојање разлога за отказ уговора о раду и да му остави рок од најмање осам дана од дана достављања упозорења да се изјасни на наводе из упозорења у коме је послодавац дужан да наведе основ за давање отказа, чињенице и доказе који указују на то да су се стекли услови за отказ и рок за давање одговора на упозорење.

Одредбом члана 191. став 5. поменутог закона, прописано је да ако суд у току поступка утврди да је запосленом престао радни однос без правног основа, а запослени не захтева да се врати на рад, суд ће, на захтев запосленог, обавезати послодавца да запосленом исплати накнаду штете у износу од највише 18 зарада запосленог, у зависности од временаведеног у радном односу код послодавца, година живота запосленог и броја издржаваних чланова породице.

У складу са цитираним одредбама закона, тужени је тужиоцу доставио упозорење о постојању разлога за отказ уговора о раду у коме је навео све битне чињенице које указују да су стекли услови за отказ. Тужилац је лично примио предметно упозорење и у остављеном року се није изјаснио на наводе истог, након чега је тужени донео побијано решење. При том, решење о отказу уговора о раду садржи све чињенице које образују отказни разлог. У истом је прецизно и детаљно дато образложење о тим чињеницама, тако да се из поменутог решења јасно и прецизно може закључити зашто је тужиоцу отказан уговор о раду.

Насупрот наводима ревидента, тужилац није долазио на рад у периоду од 19.05.2020. године од 27.05.2020. године на који начин и по налажењу Врховног суда, није поштовао радну дисциплину, јер послодавцу није доставио потврду о привременој спречености за рад, нити је на било који други начин оправдао своје одсуство, те је несумњиво да су се стекли услови за отказ уговора о раду и на основу одредби самог уговора у коме је предвиђено да послодавац може отказати уговор о раду запосленом, између осталог, уколико запослени неоправдано узастопно изостаје са рада три радна дана или неоправдано изостаје са рада највише пет радних дана са прекидима у току 12 месеци. Тужилац је својим понашањем формирао отказни разлог прописан Законом о раду и уговором о раду, па је тужени у законито спроведеном поступку донео побијано решење. Тужилац је несумњиво неоправдано одсуствовао са рада у означеном периоду и неосновани су разлози ревизије да решење није правилно и на закону засновано.

Стога је правилна одлука нижестепених судова о одбијању захтева за накнаду штете у висини шест месечних зарада уместо враћања на рад.

Осталим наводима ревидента побија се правилност утврђеног чињеничног стања што није дозвољен ревизијски разлог у смислу одредбе члана 407. став 2. ЗПП.

Са напред наведених разлога, Врховни суд је применом одредбе члана 414. став 1. ЗПП одлучио као у изреци.

**Председник већа - судија
Мирјана Андријашевић, с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**